

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 30 de novembre del 2017

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, i els magistrats M.I. Sr. Vincent ANIÈRE i M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- En data 28.3.13 la representació processal de A SLP va formular demanda en reclamació de quantitat, imposant a la defenent les costes del procediment.

II.- La representació processal de B, SL no va contestar la demanda i en data 30.5.13 va ser declarada en rebel·lia processal.

III.- La part agent va proposar proves i un cop practicades, va presentar oportunament el seu escrit de conclusions.

IV.- L'Hble. Tribunal de Batlles va dictar Sentència en data 23 de febrer de 2017 i va decidir :

“Primer.- Estimar de forma íntegra la demanda formulada per la representació processal de la societat A, SLP contra la societat B, SL, i condemnar conseqüentment a aquesta darrera a pagar la suma total de 18.130.-euros, majorada dels interessos legals generats des de la data en què hagués hagut de contestar la demanda a saber el dia 20 de juny del 2013.

Segon.- Fer imposició a la part defenent de les costes processals ocasionades, inclosos els honoraris d'advocat i de procurador de la part demandant, a acreditar en període d'execució de la present resolució judicial.”

V.- Contra l'esmentada resolució formula recurs d'apel·lació la representació processal de B SL i, en virtut dels arguments que exposa en les seves conclusions, demana la seva revocació parcial i que s'estimi parcialment la demanda, imposant a l'adversa les costes del procediment.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES.

FONAMENTS DE DRET

I.- En el present procediment, la part agent A,SLP reclama front la part defenent B SL (en acrònim, B SL) en demanda en la que sosté una petició de condemna per 18.300€ per honoraris professionals.

La sentència d'instància estima la demanda amb imposició de costes a la defenent rebel.

Contra tal decisió s'alça la part vençuda després d'haver comparegut a les actuacions.

II.- La part agent reclama els honoraris professionals d'acord amb la proposta d'honoraris que va lliurar a la part defenent en el mes d'octubre de 2011 i en relació al projecte de reforma i adequació d'un local situat a l'avinguda Meritxell conegut com a X per adaptar-lo a la nova marca Y.

La part defenent no va comparèixer en temps i forma i va ser declarada en rebel·lia processal.

La part defenent va aportar la proposta d'honoraris, el projecte de reforma i els mails de comunicació entre les parts que denoten el contracte d'obra encarregat.

III.- La part apel·lant posa de relleu que l'obra no es va dur a terme i que per aquesta raó no pot ser condemnada a pagar diverses partides que no siguin la redacció del projecte de reforma que és l'única feina que va realitzar la part agent.

En aquest punt hem d'analitzar el tractament del nostre ordenament dóna a la rebel·lia processal en relació a la càrrega probatòria.

Cal reiterar la doctrina dels tribunals andorrans (la darrera la recull la STJC 220/2017) relatiu a que el fonament sobre la rebel·lia processal en el dret romà, no equival en dret andorrà vigent, a l'aplanament i consegüent triomf del compareixent, per no regir l'aforisme que establia que "*contra contumaces, omnia iura clamat*", a tenor del qual s'entenia que els absents i els rebels estaven sempre mancats de raó. Aquesta doctrina ja venia contradita pel propi text del Digest (5, 1, 68, 69 i 70, "de iudiciis"), segons el qual la rebel·lia del defenent no implica, per si sola, el reconeixement que l'actor invoca, doncs si no justifica la seva acció, la demanda ha d'ésser rebutjada ja que la incompareixença del defenent no autoritza a tenir per confessats ("*ficta confessio*") els fets establerts per l'agent, seguint així el nostre ordenament jurídic el sistema dels països llatins veïns, enfront del sistema germànic, en el qual s'estableix que si el defenent no compareix, es tenen per confessades les al·legacions i es falla d'acord amb les mateixes si

es justifiquen les pretensions del demandant.

La doctrina transcrita aplicada pels nostres tribunals impedeix el triomf de les pretensions no emparades en l'ordenament jurídic o que manquin del més mínim suport probatori, tot i la incompareixença del defenent rebel, però no ha de portar en si mateixa, una major exigència probatòria per al litigant que no té oposició en el judici, doncs aquesta oposició és el que converteix a un fet al·legat en controvertit i per tant necessari de prova, de manera que en definitiva, quan el defenent hagi restat en rebel·lia serà exigible la demostració dels fets bàsics en que fundi la pretensió, però l'òrgan jurisdiccional no podrà col·locar-se en la posició hipotètica del defenent no comparegut per a ressaltar insuficiències probatòries. Que en definitiva, recordant la sentència del M.I. Tribunal Superior de 14 de setembre de 1995, la rebel·lia del demandat, no ha d'ésser interpretada com a beneficiosa per qui voluntàriament deixa d'entrar en el procés, cosa que impedeix que es converteixi en un privilegi en el sentit d'obligar a l'agent a un esforç probatori que no es donaria dintre d'una relació processal normalment integrada i constituïda en la qual la seva dinàmica de contradicció la facilitaria.

IV.- Aplicats aquests principis al cas present resulta que si l'objecció que al·lega la part defenent ara compareguda conforme la part agent només ha realitzat el projecte de reforma però que no ha dirigit l'execució de l'obra, aquesta objecció hauria d'estar recolzada per una prova suficient i atès que s'ha incorporat al procés en moment posterior al de proposar prova, la seva al·legació no podria ser atesa ni considerada. Però el cas és que aquesta objecció de no haver dut a terme l'execució de l'obra ja ve reconeguda pel mateix agent en la seva demanda quan diu en el seu fet Tercer: *"Aquesta part ignora si les reformes (o part de les mateixes) es van dur finalment a terme, i els motius pels quals la demandada no les ha realitzat. No obstant això, és evident que la defenent, que ha rebut els serveis de la meva representada, ha de satisfer els honoraris per la feina feta"*.

D'aquestes paraules podem concloure que si l'agent no sap si les reformes les ha dut a terme o no la defenent, és que ella, l'agent, no les ha

dirigit. I com molt bé expressa només ha de cobrar la feina feta i, si no ha executat l'obra, no la pot cobrar. Per tant de les pròpies manifestacions de la demandant ja podem concloure que no pot cobrar aquells conceptes d'honoraris vinculats a l'execució de l'obra.

V.- Pel que fa als honoraris reclamats cal estimar únicament la partida de "projecte d'execució d'obra" (8.500€) i excloure la resta de "direcció d'obra", "coordinació de seguretat i salut" i "gestió d'obra" per la raó ja apuntada de que els exclosos no han participat en la feina feta per la part agent. Tampoc podem reduir l'import dels honoraris reconeguts perquè el document consistent en una proposta d'honoraris anterior no ha estat ni presentat en deguda forma ni admès en les actuacions.

Aquesta suma reconeguda meritarà l'interès legal des de la data de 25.6.12 en que per primera vegada ha ser reclamat a la part defenent i no va merèixer cap resposta per part d'aquesta.

VI.- En conclusió, doncs, la demanda ha de ser estimada parcialment i per tal raó no fem imposició de costes de la instància.

VII.- L'èxit parcial del recurs s'ha de traduir, en matèria de costes processals, en la no imposició de les costes d'aquesta alçada (arg. Novel·la 82, cap. X).

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

ESTIMAR PARCIALMENT el recurs d'apel·lació interposat per la representació processal de B SL contra la Sentència dictada per l'Hble. Tribunal de Batlles en data 23.2.2017, que revoquem en el sentit d'estimar parcialment la demanda interposada per A SL, i condemnar la defenent a pagar la suma de 8.500€ més els interessos legals des del 25.6.12.

No fem pronunciament de les costes causades en cap de les dues instàncies.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-